

Arbeidsmarkedet nå - juni 2014

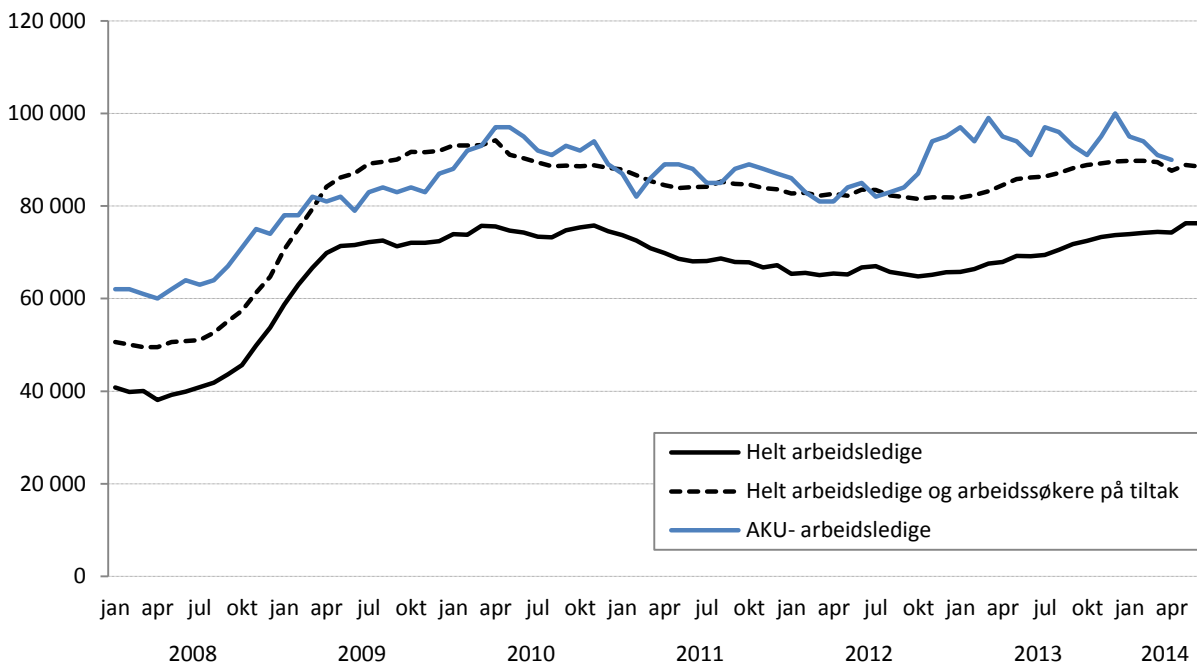
"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra Utredningsseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Leonid Andreev, Leonid.Andreev@nav.no, 27. juni 2014.

Stabilt antall helt ledige

Bruttoledigheten, som er summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, gikk ned med 300 personer fra mai til juni, ifølge sesongjusterte tall fra NAV. Denne nedgangen har sammenheng med økningen i mai, som var spesielt stor på grunn av plassering av påsken i år, og må derfor tolkes med varsomhet. I samme periode var antallet som var registrert som helt ledige uendret, ifølge sesongjusterte tall. Antall tiltaksdeltakere falt dermed med 300 denne måneden.

Ved utgangen av juni var det registrert 73 500 helt ledige, 6 900 flere enn på samme tid i fjor. Som andel av arbeidsstyrken tilsvarer dette 2,7 prosent, mot 2,5 prosent i juni i fjor. Bruttoledigheten var på 84 400, og det er 2 200 flere enn for ett år siden. Bruttoledigheten lå i juni på 3,1 prosent, som er samme nivå som juni i fjor.

Figur 1. Utviklingen i antallet registrerte helt arbeidsledige, bruttoledigheten og arbeidsledige ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidskraftsundersøkelse (AKU). Sesongjusterte tall. Januar 2008 – juni 2014

Kilde: NAV og SSB

Arbeidsledigheten målt ved SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU) falt med 5 000 personer i tremånedersperioden mars til mai, sammenliknet med forrige ikke-overlappende tremånedersperiode. Som andel av arbeidsstyrken var dermed AKU-ledigheten på 3,3 prosent, som tilsvarer en nedgang på 0,2 prosentpoeng. Endringen var imidlertid innenfor feilmarginen på pluss/minus 12 000.

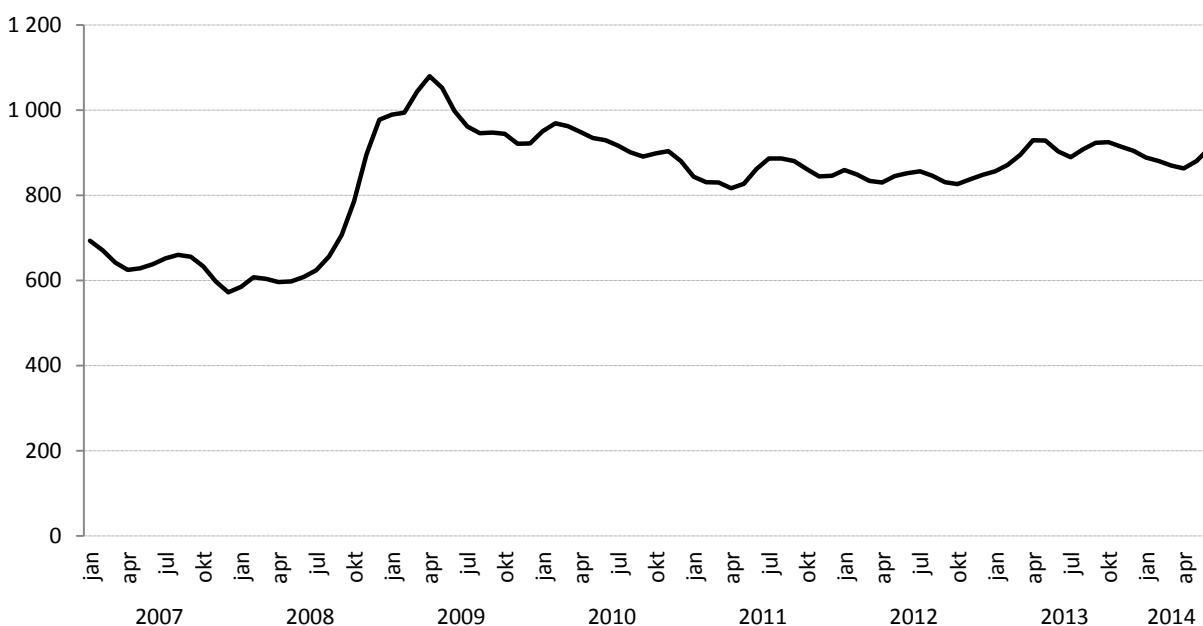
Svak oppgang i tilgangen på nye arbeidssøkere

Sesongjusterte tall viser at det har vært en økning i tilgangen på nye arbeidssøkere¹ per virkedag både i mai og juni (figur 2). Dette kommer etter nedgang hver måned siden november i fjor.

I juni var det tilsammen 10 700 som var registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak med en arbeidssøkervarighet under fire uker. Dette er 260, eller 2 prosent, færre enn i juni i fjor. Til sammen utgjorde personer med bakgrunn fra butikk- og salgsarbeid, innen bygge- og anleggsvirker, innen reiseliv og transport og innen serviceyrker over 40 prosent av de nye ledige eller arbeidssøkere på tiltak i juni.

Sammenliknet med juni i fjor ble det flest nye helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak blant de med bakgrunn fra ingeniør- og ikt-fag og kontorarbeid, målt i antall personer (figur 3). Nedgangen i nye ledige var størst for personer uten oppgitt yrkesbakgrunn og innen industriarbeid. Størst prosentvis økning i nye ledige sammenliknet med juni i fjor hadde ingeniør- og ikt-fag (21 %) og personer innen kontorarbeid (9 %). Personer med uoppgitt eller uten yrkesbakgrunn (-24 %) og med bakgrunn fra akademiske yrker (-20 %) hadde størst prosentvis nedgang siden juni i fjor.

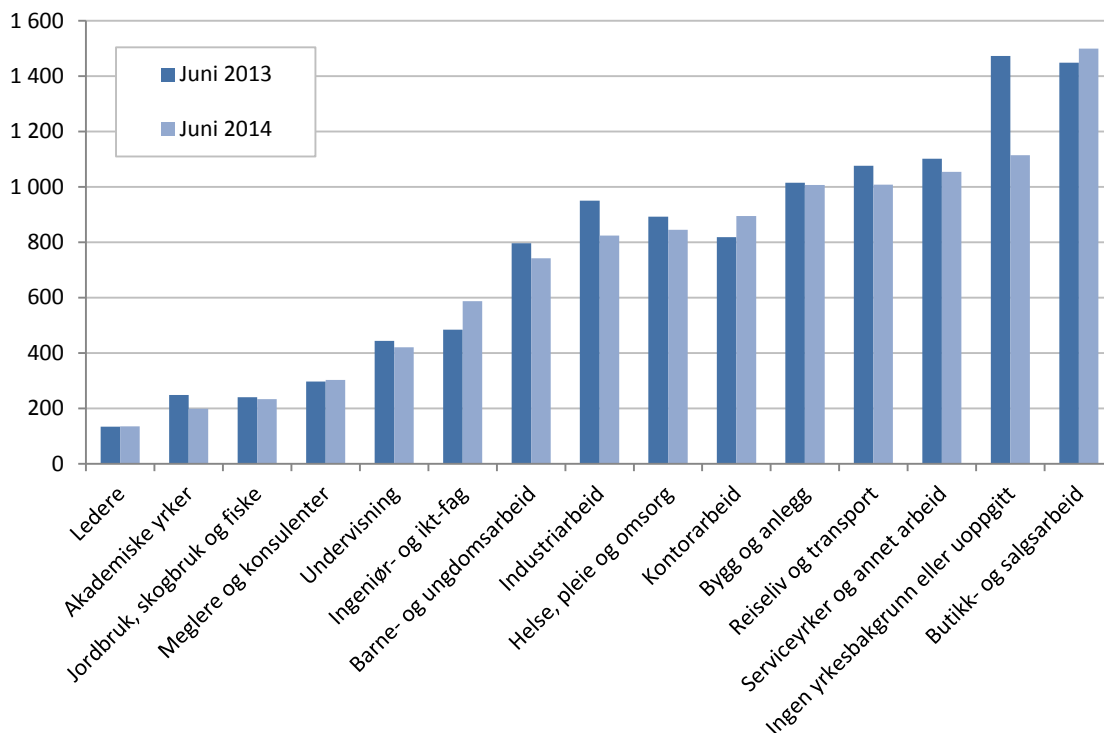
Figur 2. Tilgang av arbeidssøkere per virkedag. Trend. Januar 2007 - juni 2014

Kilde: NAV

¹ Inkluderer helt ledige, delvis ledige, arbeidssøkere på tiltak og andre arbeidssøkere.

Figur 3. Antall helt ledige og arbeidssøkere på tiltak med arbeidssøkervarighet under 4 uker, etter yrkesbakgrunn. Juni 2013 – juni 2014

Kilde: NAV

Utviklingen i internasjonal økonomi

Eurosonen

Bruttonasjonalproduktet (BNP) i eurosonen økte med 0,2 prosent fra fjerde kvartal i fjor til første kvartal i år. Det er det fjerde kvartal på rad med økning. I Tyskland var BNP-veksten på 0,8 prosent, mens Frankrike hadde nullvekst i første kvartal. BNP falt i Italia og Portugal, mens det var vekst i Spania for tredje kvartal på rad. Sterk BNP-veksten i Storbritannia i 2013 fortsatt i første kvartal i år.

I april var arbeidsledigheten på 11,7 prosent av arbeidsstyrken, ifølge sesongjusterte tall fra Eurostat. Ledighetsraten har dermed vært litt lavere enn i mars i år. Sammenliknet med april 2013 var ledighetsraten 0,3 prosentpoeng lavere i april i år. Som i forrige kvartal steg sysselsettingen med 0,1 prosent i første kvartal i år. Sammenliknet med første kvartal 2013 var sysselsettingen i eurosonen høyere med 0,2 prosentpoeng.

USA

Veksten i BNP i USA stoppet opp i første kvartal i år. Sesongjusterte tall fra Bureau of Economic Analysis (BEA) viser at veksten falt med 2,9 prosent første kvartal i år, målt i årlig rate. Nedgangen kommer etter en vekst på 2,6 prosent i fjerde kvartal i fjor, målt i årlig rate. Fallet i BNP-veksten skyldes i stor grad nedbygging av bedriftenes lagerbeholdning, og det kan ses i sammenheng med en uvanlig kald vinter som kan ha redusert bedriftenes produksjonsmuligheter. Det var og nedgang i

eksport og offentlig forbruk, samt nedgang i både boliginvesteringer og næringsinvesteringer. Det private forbruket økte imidlertid og bidro til å dempe nedgangen i BNP-veksten.

Arbeidsledigheten i USA endret ikke i mai og ligger på sitt laveste nivå siden 2008. Sesongjusterte tall fra Bureau of Labor Statistics viser at ledigheten var på 6,3 prosent av arbeidsstyrken i mai. Det var 1,2 prosentpoeng lavere enn i mai 2013. Antall personer i arbeidsstyrken økte imidlertid like mye som antall ledige. Sysselsettingen økte med nesten 183 000 i mai, noe som tilsvarer den gjennomsnittlige veksten de siste tolv månedene. Sysselsettingsgraden var litt lavere i mai i år enn i mai året før på grunn av en økning i befolkningen.

Stabil økonomisk vekst i Europa kan påvirke positivt etterspørsel for norsk eksportindustri.

Utviklingen i norsk økonomi

Tall fra kvartalsvis nasjonalregnskap (KNR) viser at Fastlands-BNP² vokste med 0,5 prosent fra fjerde kvartal i fjor til første kvartal i år. Dette er samme veksttakt som i andre halvår i fjor, og er fortsatt noe under trendveksten. Oppgang i det private forbruket – både i varekonsum og tjenestekonsum – bidro til BNP-veksten. Nedgang i bolig- og næringsinvesteringene bidro til å trekke veksten i Fastlands-BNP ned. Det er henholdsvis andre og tredje kvartal på rad med nedgang i disse investeringene. Oljeinvesteringene økte imidlertid igjen, etter en nedgang i fjerde kvartal i fjor.

SSBs anslag indikerer at veksten i oljeinvesteringer vil fortsette gjennom resten av 2014, og investeringene totalt blir på rekordhøyde 231,7 milliarder kroner. Dette er 20,4 milliarder høyere enn tilsvarende tall for 2013. Det første anslaget for 2015 er imidlertid lavt, noe som tyder på at olje- og gassinvesteringene når en topp i 2014.

Omsetningen i bygge- og anleggsvirksomheten steg med 52 milliarder kroner i månedene januar-februar 2014, en økning på 6,3 prosent fra tilsvarende periode året før. Oppføring av bygninger økte med 1,1 milliarder kroner i første termin 2014, en økning på 5,5 prosent fra samme periode året før, mens riving og grunnarbeid steg med 850 millioner kroner, som tilsvarer 16,8 prosent vekst. Veksten i omsetninger i bygg og anlegg kan tyde på en bedre utvikling i boliginvesteringene framover.

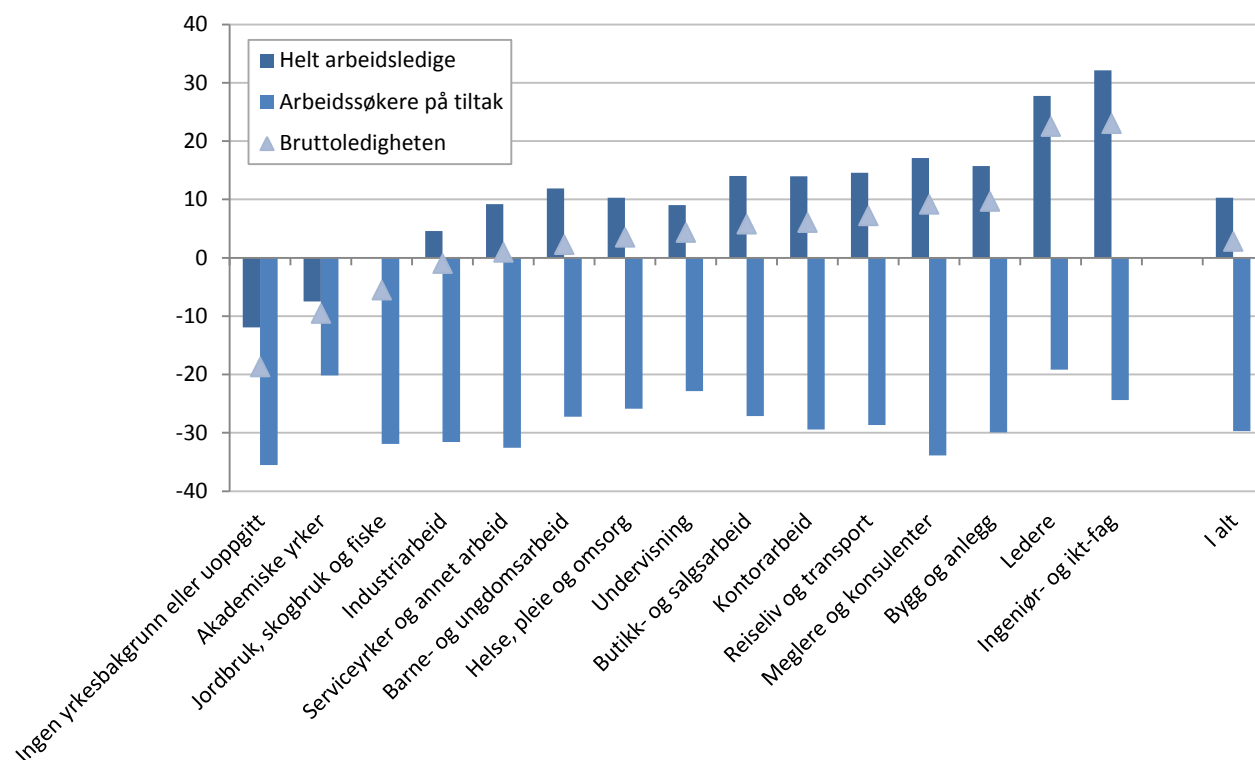
Høyest vekst i bruttoledigheten for bygg- og anlegg og ingeniør- og ikt-fag

Sesongjusterte tall viser at bruttoledigheten kun økte i fire yrkesgrupper i løpet av juni. Målt i antall personer var oppgangen størst innen yrkesgruppene bygg og anlegg, samt innen ingeniør- og ikt-fag. Innen bygg og anlegg har bruttoledigheten økt de fire siste månedene. Målt i antall personer var nedgangen i bruttoledigheten den siste måneden størst for butikk- og salgsmedarbeidere. Dette må sees i sammenheng med at denne yrkesgruppen hadde høyest vekst i forrige måned.

---

² Bruttonasjonalprodukt for Fastlands-Norge er lik bruttonasjonalprodukt (BNP) utenom næringene utvinning av olje og naturgass, tjenester knyttet til olje- og gassutvinning, rørtransport og utenriks sjøfart.

Figur 4. Prosentvis endring i bruttoledigheten, dekomponert i endring for helt ledige og arbeidssøkere på tiltak etter yrkesbakgrunn. Juni 2013 – juni 2014

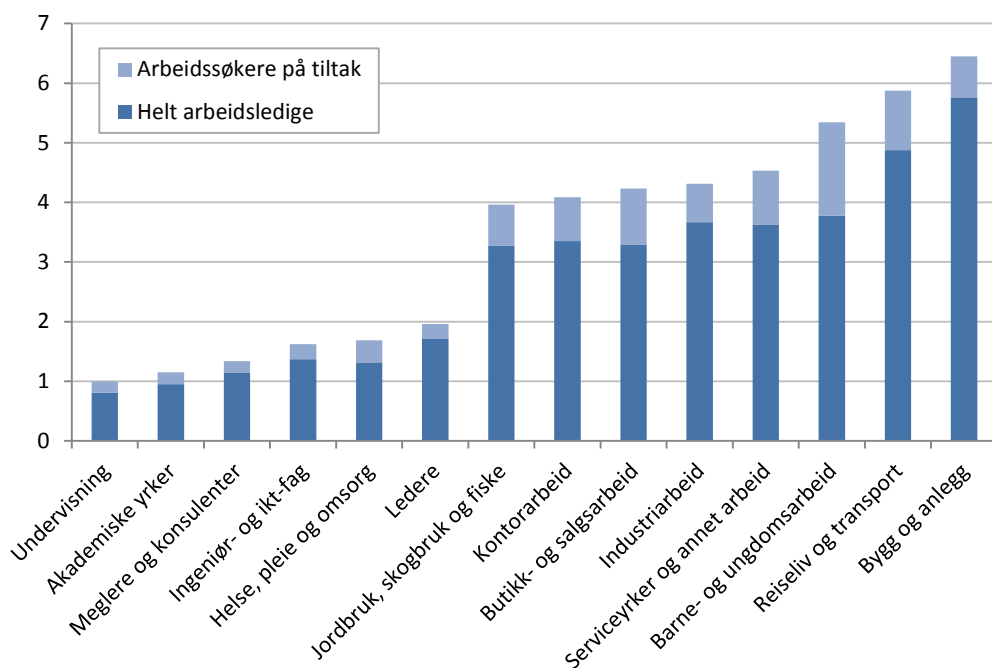
Kilde: NAV

Prosentvis har oppgangen den siste måneden vært størst innen yrkesgruppene ingeniør- og ikt-fag, og innen bygg og anlegg, ifølge sesongjusterte tall. Med unntak av en liten nedgang i april i år, har bruttoledigheten økt hver måned siden april i fjor for ingeniør- og ikt-yrker. For yrker innen bygg og anlegg har bruttoledigheten økt for fjerde måned på rad. Tabell 1 og 2 i tabellvedlegget, viser utviklingen i den sesongjusterte bruttoledigheten for de ulike yrkesgruppene siden juni 2013.

Sammenliknet med juni i fjor, har alle unntatt fire yrkesgrupper hatt en oppgang i bruttoledigheten (figur 4). Størst økning fra juni i fjor hadde de med yrker innen bygg og anlegg, ingeniør- og ikt-yrker og innen butikk- og salgsarbeid, målt i antall personer. Ingeniør- og ikt-fag (23 %) og ledere (22 %) har hatt den største prosentvise økningen fra juni i fjor.

Målt som andel av arbeidsstyrken, hadde personer med bakgrunn fra undervisning og akademiske yrker den laveste bruttoledigheten i juni, på henholdsvis 1,0 og 1,2 prosent (figur 5). Den høyeste bruttoledigheten hadde de med bakgrunn fra bygge- og anleggsyrker (6,4%), reiseliv og transport (5,9%), barne- og ungdomsarbeid (5,3%).

Figur 5. Bruttoledigheten fordelt på helt ledige og arbeidssøkere på tiltak i prosent av arbeidsstyrken etter yrkesbakgrunn. Juni 2014

Kilde: NAV

Bygg og anlegg

Innen bygge- og anleggsyrker var det 800 flere helt ledige og arbeidssøkere på tiltak i juni i år enn juni i fjor. Dette tilsvarer en økning på 10 prosent. Andre bygningsarbeidere og hjelpearbeidere innen bygg og anlegg har hatt størst økning i antall, med 300 flere helt ledige og arbeidssøkere på tiltak.

Industriarbeid

Innen industriarbeid var det 100 færre helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere i juni i år sammenliknet med i juni i fjor, noe som tilsvarer en nedgang på 1 prosent. Bruttoledigheten økte mest for støpere, sveisere og platearbeidere, med 200 flere registrerte ledige og arbeidssøkere på tiltak enn i juni i fjor, som tilsvarer en økning på 15 prosent. Yrkesgruppene som har hatt størst nedgang i antall helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere det siste året er prosess- og maskinoperatører (en nedgang på 8 prosent).

Ingeniører- og ikt-fag

Denne yrkesgruppen har hatt den største prosentvise økningen sammenliknet med juni i fjor, på 23 prosent. Det tilsvarer 700 flere som er helt ledige eller på tiltak. Innenfor denne yrkesgruppen er det ingeniører og teknikere har hatt den største økningen siden juni i fjor, med 300 personer, tilsvarende 39 prosent.

Butikk- og salgsarbeid

Innen butikk- og salgsarbeid var det 600 flere helt ledige og arbeidssøkere på tiltak i juni i år enn i juni i fjor. Dette tilsvarer en økning på 6 prosent. Butikkmedarbeidere har hatt størst økning i antall helt ledige og arbeidssøkere på tiltak sammenliknet med mai i fjor, med 500 flere. Det tilsvarer en økning på 7 prosent.

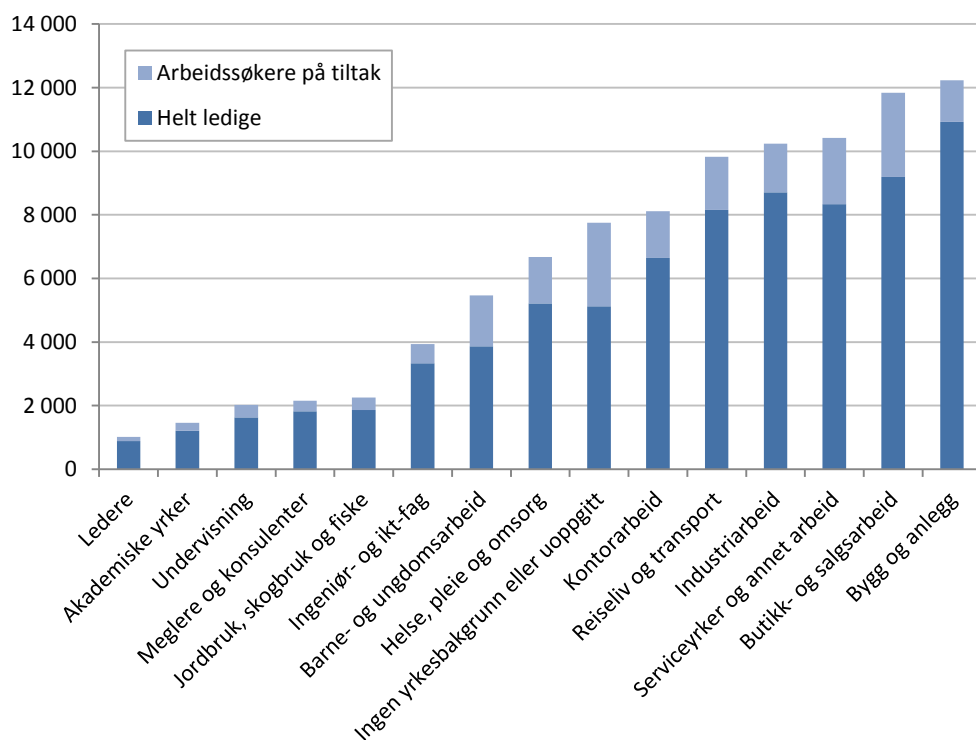
Helse, pleie og omsorg

Innen helse, pleie og omsorg var det 200 flere helt ledige og arbeidssøkere på tiltak i juni i år enn i juni i fjor. Dette tilsvarer en økning på 3 prosent. Omsorgs- og pleiearbeidere stod for størstedelen av økningen, med 300 flere helt ledige og arbeidssøkere på tiltak enn juni i fjor. Det tilsvarer en økning på 7 prosent.

Akademiske yrker

Denne yrkesgruppen har hatt den største relative nedgangen sammenliknet med juni i fjor, på 10 prosent. Det tilsvarer 100 færre som er helt ledige eller på tiltak. Akademikere i privat sektor og saksbehandlere i offentlig sektor sto for størstedelen av nedgangen, med 100 færre helt ledige og arbeidssøkere på tiltak begge enn juni i fjor.

Figur 6. Bruttoledigheten fordelt på helt ledige og arbeidssøkere på tiltak etter yrkesbakgrunn. Antall personer. Juni 2014

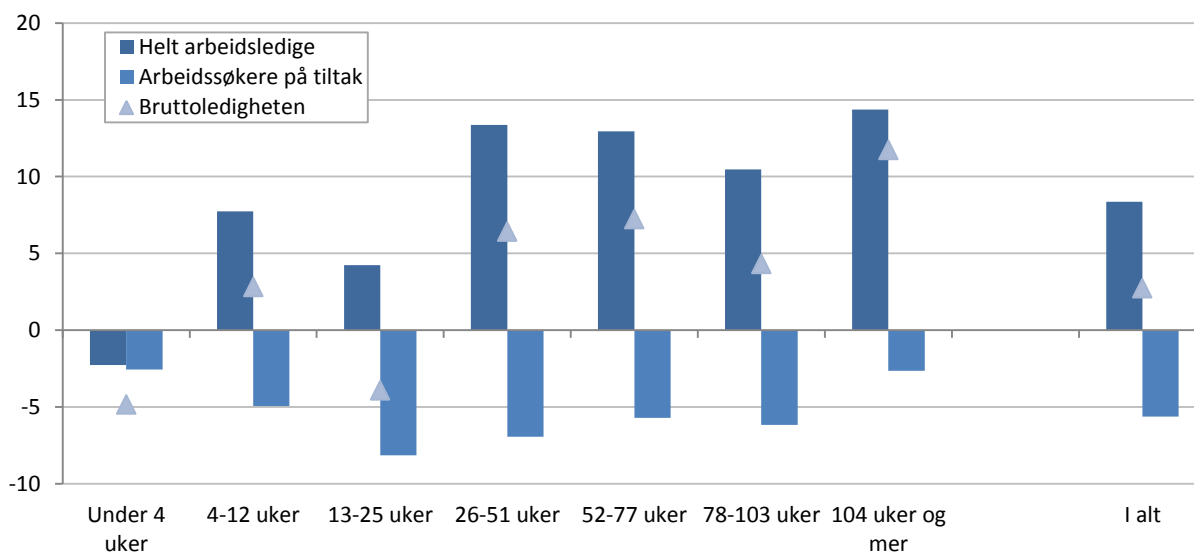

Kilde: NAV

Varighet som arbeidssøker

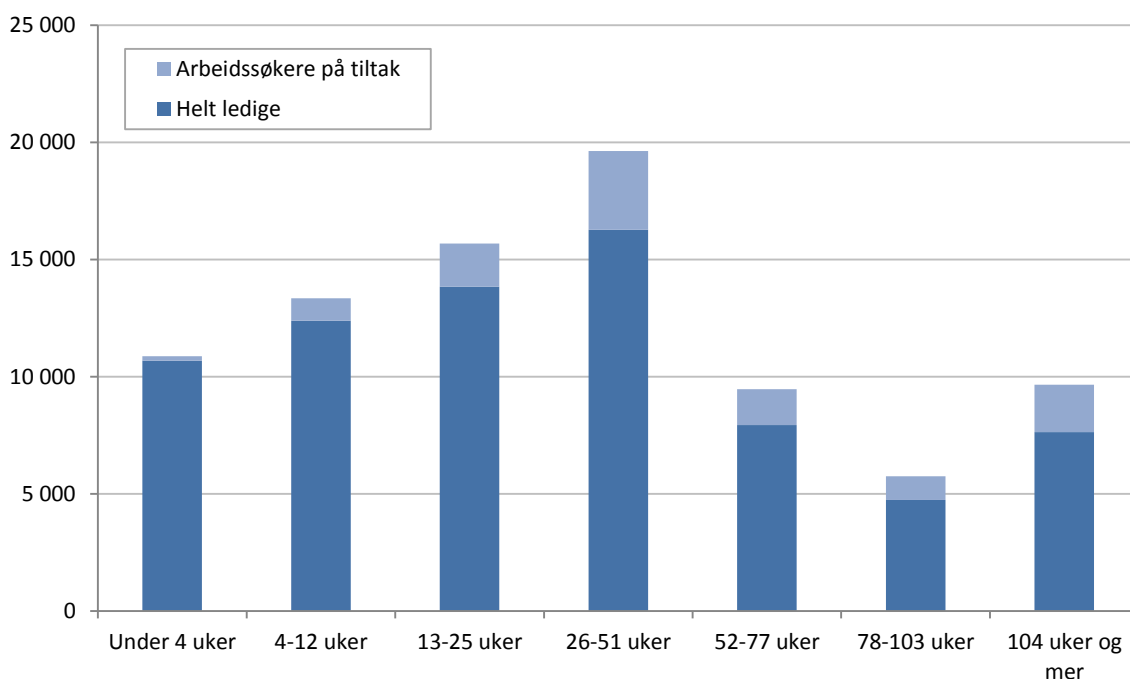
Sammenliknet med mai i fjor var oppgangen i bruttoledigheten størst for de med arbeidssøkervarighet over to år (12 %) (se figur 7). Halvparten av de helt ledige og arbeidssøkere på tiltak har vært arbeidssøkere under seks måneder (se figur 8). 72 prosent hadde vært arbeidssøkere i under ett år.

Figur 7. Prosentvis endring i bruttoledigheten, dekomponert i endring i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter arbeidssøkervarighet. Juni 2013 – juni 2014

Kilde: NAV

Figur 8. Bruttoledigheten fordelt på helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter arbeidssøkervarighet. Antall personer. Juni 2014

Kilde: NAV

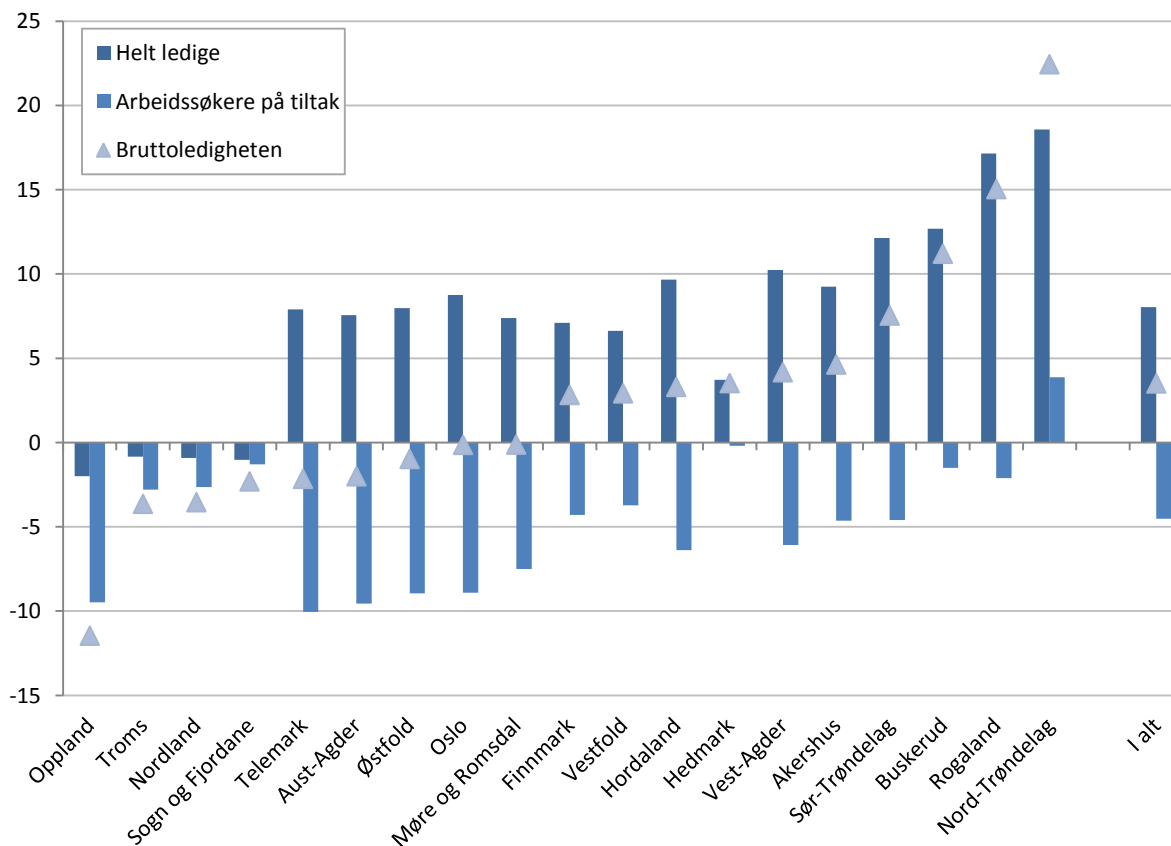
Bruttoledigheten i fylkene

Bruttoledigheten har økt i åtte av fylkene i løpet av den siste måneden, viser sesongjusterte tall. Den prosentvise økningen i bruttoledigheten var størst i Finnmark, Nord-Trøndelag og Nordland. Målt i antall personer var økningen størst i Nordland og Buskerud. Bruttoledigheten har falt i 11 av fylkene i juni, og den prosentvise nedgangen i bruttoledigheten var størst i Hordaland, Østfold og Oslo. Målt i antall personer, var nedgangen i samme periode størst i Oslo, Hordaland og Østfold. Tabell 2 i tabellvedlegget viser den sesongjusterte utviklingen i fylkene fra og med juni 2013.

Sammenliknet med juni i fjor har Nord-Trøndelag (22 %) og Rogaland (15 %) hatt størst prosentvis økning i bruttoledigheten (figur 9). Oppland (-11 %) hadde størst nedgang siden juni i fjor.

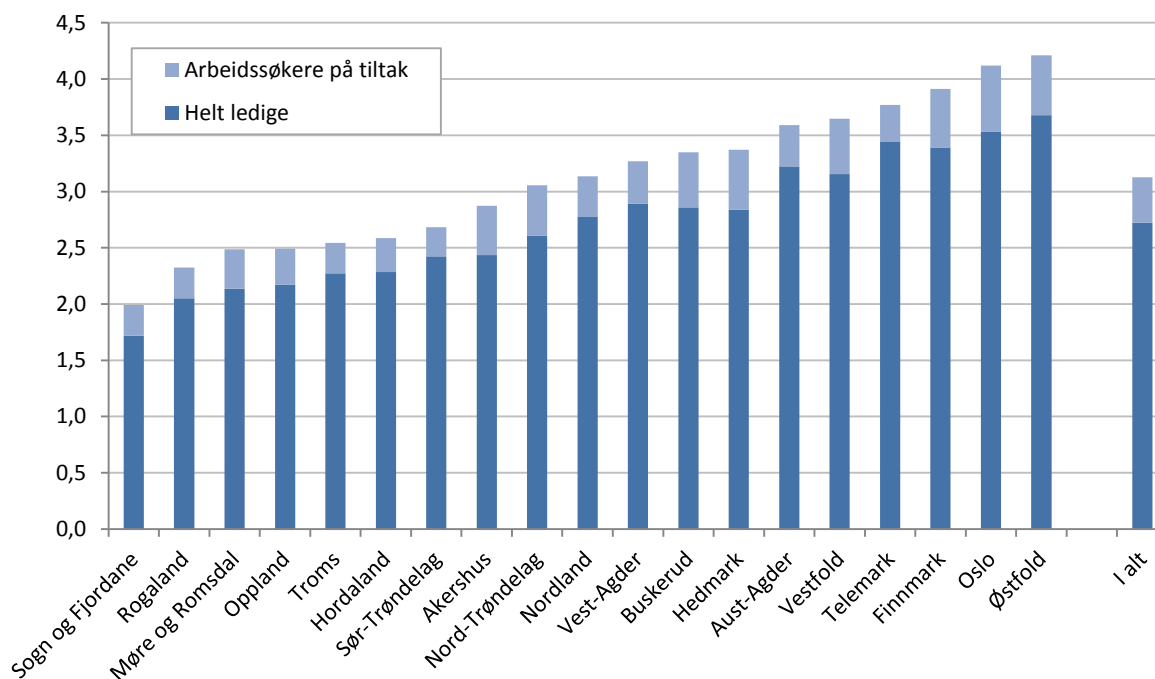
Målt som andel av arbeidsstyrken, hadde Østfold (4,2 %) og Oslo (4,1 %) den høyeste bruttoledigheten i juni, mens Sogn og Fjordane (2,0 %) og Rogaland (2,3 %) hadde den laveste bruttoledigheten (figur 10).

Figur 9. Prosentvis endring i bruttoledigheten dekomponert i endring i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter fylke. Juni 2013 – juni 2014

Kilde: NAV

Figur 10. Bruttoledigheten i prosent av arbeidsstyrken etter fylke. Juni 2014

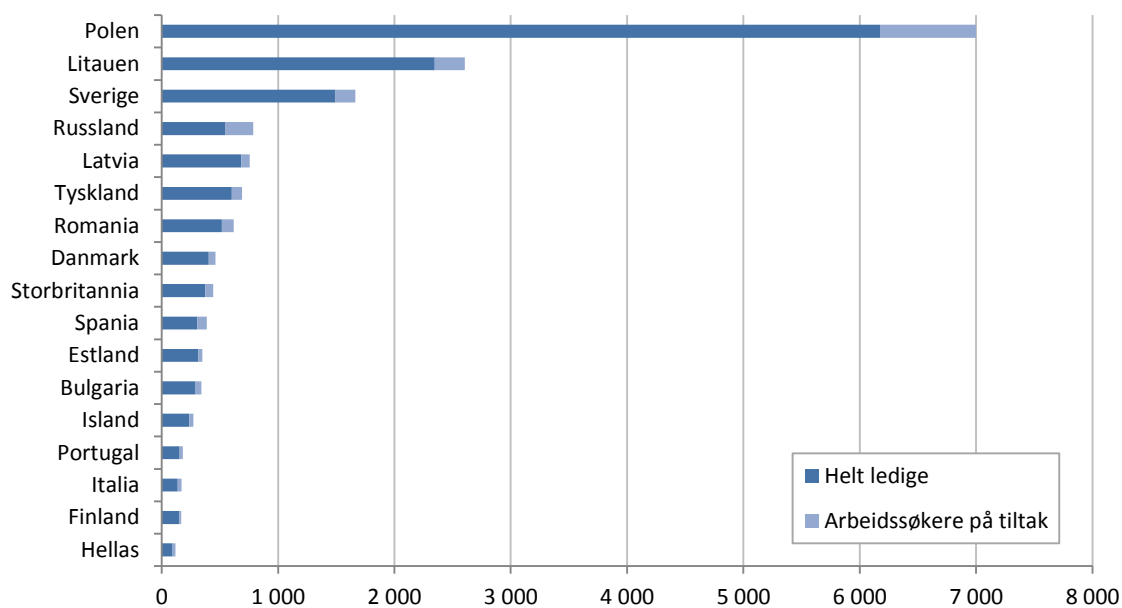
Kilde: NAV

Ledigheten blant arbeidsinnvandrere

Figur 11 viser bruttoledigheten for statsborgere fra landene som har hatt den høyeste arbeidsinnvandringen til Norge de siste årene. Bruttoledigheten i juni var høyest for polakker (7 000), litauere (2 600) og svensker (1 700).

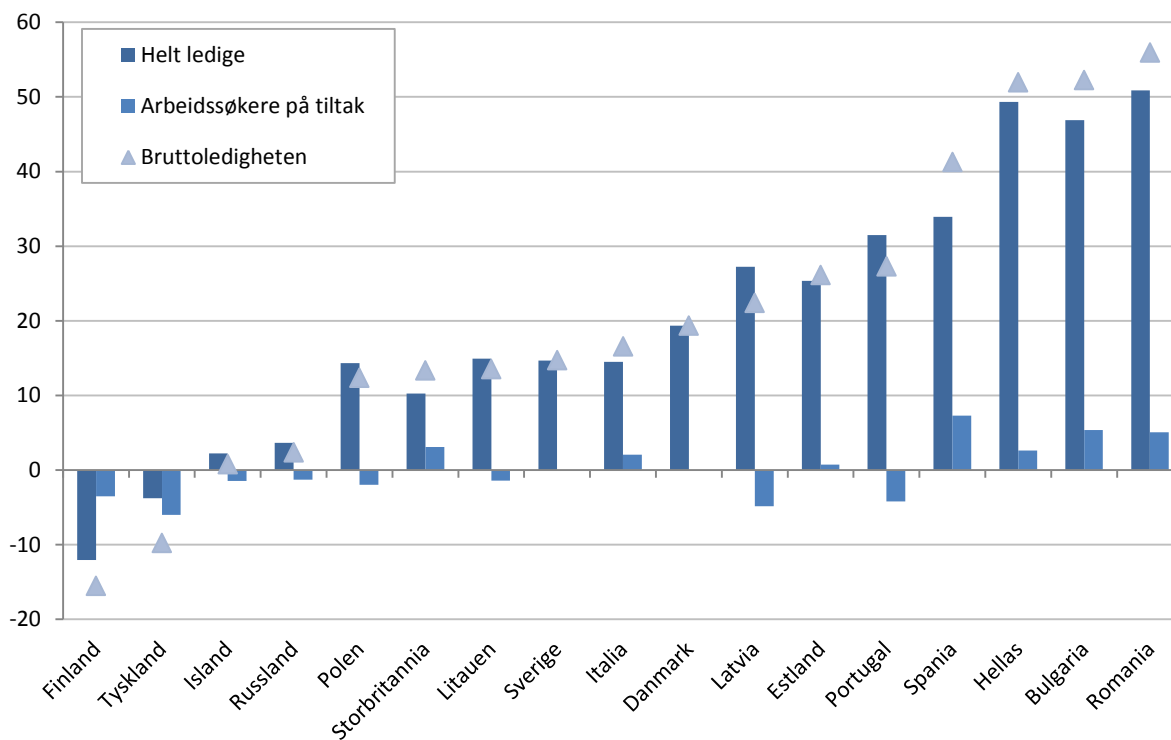
Prosentvis har bruttoledigheten økt mest for statsborgere fra Romania (56 %), Bulgaria (52 %) og Hellas (52 %) siden juni i fjor (figur 12). Figur 11 viser likevel at bruttoledigheten for statsborgere fra Romania og Bulgaria målt i antall personer var relativt lav i juni, med henholdsvis 600 og 300 personer i alt.

Figur 11. Bruttoledighet dekomponert i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter statsborgerskap. Antall personer i juni 2014

Kilde: NAV

Figur 12. Prosentvis endring bruttoledighet, dekomponert i endring i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter statsborgerskap. Juni 2013 - juni 2014

Kilde: NAV

Tabellvedlegg

Tabell 1. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak etter yrkesbakgrunn. Juni 2013 – juni 2014. Sesongjusterte tall

	jun. 13	jul. 13	aug. 13	sep. 13	okt. 13	nov. 13	des. 13	jan. 14	feb. 14	mar. 14	apr. 14	mai. 14	jun. 14
Ledere	827	842	864	874	892	918	933	988	994	1 012	1 006	1 030	1 015
Ingeniør- og ikt-fag	3 304	3 330	3 416	3 459	3 510	3 599	3 668	3 773	3 841	3 901	3 827	3 964	4 059
Undervisning	2 123	2 138	2 187	2 238	2 221	2 226	2 221	2 238	2 271	2 259	2 254	2 259	2 229
Akademiske yrker	1 441	1 414	1 426	1 432	1 453	1 433	1 431	1 451	1 461	1 424	1 359	1 339	1 304
Helse, pleie og omsorg	6 088	6 131	6 083	6 311	6 281	6 336	6 420	6 493	6 574	6 487	6 356	6 415	6 305
Barne- og ungdomsarbeid	5 449	5 501	5 531	5 544	5 599	5 626	5 616	5 616	5 643	5 594	5 576	5 583	5 569
Meglere og konsulenter	2 067	2 064	2 065	2 144	2 118	2 150	2 132	2 158	2 194	2 167	2 193	2 241	2 253
Kontorarbeid	7 385	7 409	7 535	7 623	7 663	7 724	7 815	7 834	7 887	7 828	7 707	7 879	7 832
Butikk- og salgsarbeid	10 369	10 316	10 417	10 669	10 844	11 012	11 070	11 153	11 256	11 231	10 922	11 176	10 959
Jordbruk, skogbruk og fiske	2 094	2 127	2 076	2 138	2 164	2 121	2 082	1 996	2 005	1 970	1 963	1 972	1 968
Bygg og anlegg	9 695	9 719	9 791	9 932	10 023	10 200	10 221	10 148	9 907	10 102	10 123	10 370	10 581
Industriarbeid	9 387	9 324	9 370	9 473	9 589	9 616	9 725	9 583	9 461	9 386	9 293	9 357	9 290
Reiseliv og transport	8 442	8 513	8 572	8 716	8 869	8 882	8 959	8 937	8 999	9 054	8 810	8 992	9 054
Serviceyrker og annet arbeid	9 573	9 625	9 696	9 785	9 881	9 933	9 963	9 948	9 965	9 887	9 622	9 719	9 681
Ingen yrkesbakgrunn eller uoppgitt	7 986	7 879	7 886	7 856	7 762	7 595	7 525	7 368	7 307	7 127	6 737	6 692	6 488

Kilde: NAV

Tabell 2. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak etter fylker. Juni 2013 – juni 2014. Sesongjusterte tall

	jun. 13	jul. 13	aug. 13	sep. 13	okt. 13	nov. 13	des. 13	jan. 14	feb. 14	mar. 14	apr. 14	mai. 14	jun. 14
Østfold	6 399	6 465	6 535	6 679	6 737	6 782	6 814	6 798	6 788	6 654	6 470	6 436	6 352
Akershus	8 730	8 787	8 869	8 965	9 075	9 124	9 153	9 238	9 307	9 267	8 988	9 123	9 153
Oslo	15 179	15 308	15 512	15 493	15 635	15 676	15 767	15 840	15 884	15 746	15 247	15 374	15 177
Hedmark	3 315	3 348	3 226	3 278	3 360	3 408	3 389	3 448	3 535	3 465	3 350	3 437	3 433
Oppland	2 877	2 804	2 846	2 843	2 759	2 824	2 734	2 710	2 735	2 687	2 606	2 571	2 544
Buskerud	4 503	4 588	4 480	4 660	4 712	4 830	4 867	4 969	5 003	5 030	4 901	4 956	5 006
Vestfold	4 595	4 567	4 610	4 690	4 695	4 710	4 737	4 747	4 679	4 772	4 725	4 755	4 725
Telemark	3 512	3 459	3 467	3 520	3 509	3 536	3 514	3 498	3 464	3 464	3 271	3 419	3 443
Aust-Agder	2 287	2 278	2 343	2 370	2 380	2 377	2 469	2 336	2 296	2 254	2 252	2 272	2 247
Vest-Agder	3 116	3 084	3 089	3 079	3 039	3 020	3 025	3 051	3 099	3 099	3 144	3 259	3 237
Rogaland	5 352	5 538	5 510	5 614	5 772	5 850	5 928	5 994	6 041	6 024	6 034	6 177	6 134
Hordaland	7 079	7 053	7 221	7 331	7 368	7 438	7 537	7 510	7 486	7 540	7 450	7 446	7 311
Sogn & Fjordane	1 260	1 219	1 254	1 263	1 245	1 227	1 259	1 285	1 250	1 260	1 236	1 225	1 228
Møre & Romsdal	3 607	3 584	3 589	3 635	3 662	3 674	3 673	3 600	3 581	3 546	3 501	3 571	3 593
Sør-Trøndelag	4 276	4 331	4 369	4 442	4 498	4 549	4 609	4 609	4 678	4 690	4 557	4 633	4 591
Nord-Trøndelag	1 822	1 827	1 863	1 907	1 988	2 008	2 024	2 072	2 070	2 064	2 114	2 190	2 226
Nordland	4 273	4 206	4 219	4 419	4 307	4 201	4 206	4 129	3 933	4 011	4 041	4 043	4 103
Troms	2 325	2 340	2 306	2 313	2 355	2 313	2 276	2 261	2 248	2 247	2 210	2 234	2 233
Finnmark	1 547	1 531	1 530	1 593	1 673	1 666	1 608	1 534	1 549	1 527	1 528	1 556	1 592

Kilde: NAV